

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101507

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цепколенко Олександра Володимирівна

2. Oleksandra V. Tsepkoenko

Кваліфікація: д.філософ, 222

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОНП 39076 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 04-12-2023

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ41.600.024

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.54.11, 76.29.54.15, 76.29.54.07

Тема дисертації:

1. Діагностика та лікування нюхової дисфункції при ринологічній патології
2. Diagnosis and treatment of olfactory dysfunction in rhinological pathology

Реферат:

1. Викривлення носової перегородки (ВНП) — досить поширена патологія, що спостерігається тією чи іншою мірою у 75,0–89,2 % усіх осіб і призводить до ускладненого носового дихання, розвитку хронічного риніту, патології приносових пазух, слухової труби та середнього вуха, запальних захворювань глотки, гортані, а також нижніх відділів дихальних шляхів, нюхової дисфункції (НД) у вигляді гіпосмії або аносмії, емоційного стресу, депресії та низької якості життя. Мета дослідження — підвищення ефективності діагностики та лікування хворих з викривленням носової перегородки та нюховою дисфункцією на основі використання хірургічних методів (ендоскопічної септопластики, конхотомії) та клітинної терапії з аутомезоконцентратом тромбоцитів. Наукова новизна отриманих результатів. Вивчено частоти варіантів нюхової ямки в рамках класифікації Кероса у хворих на ВНП та НД, хворих на ВНП та НД, які перехворіли на COVID-19, ВНП +

COVID-19, що важливо для передопераційного планування обсягу ендоскопічної септопластики та запобігання пенетрації латеральної ламели ґратчастої пластинки. Встановлено, що 52,3 % хворих з ВНП + COVID-19 мають нюхову ямку типу III за класифікацією Кероса, велика за об'ємом нюхова ямка може бути сприятливим фактором у патогенезі постінфекційної нюхової дисфункції. Практичне значення отриманих результатів. Розроблено алгоритм комплексної діагностики функціонального й анатомічного стану нюхового аналізатора у хворих на ВНП з НД, ВНП з НДІК19 на основі використання сахаринового тесту, тест-системи Sniffin' Sticks, передньої активної риноманометрії (ПАРМ), конусно-променевої комп'ютерної томографії (КПКТ), магнітно-резонансної томографії (МРТ) та ендовідеоскопії. Розроблено діагностико-лікувальний алгоритм «клінічне обстеження + Sniffin' Sticks тест + сахариновий тест + ПАРМ + МРТ + КПКТ + ендовідеоскопія + ендоскопічна септопластика (імплант «аутохрящ»)/конхопластика + клітинна терапія АМКТ + моніторинг □ Sniffin' Sticks тест + густометрія + сахариновий тест + ПАРМ + МРТ + КПКТ + ендовідеоскопія». Визначено об'єктивні діагностичні критерії за даними комплексного клініко-інструментального обстеження, які дають змогу оцінити зміни у хворих після септопластики. Розроблено спосіб отримання АМКТ шляхом дворазового центрифугування крові хворого, кріоактивації при кріоконсервуванні, дефростації та дворазового центрифугування лізат-продукту. Використання АМКТ після септопластики значно скорочує частоту післяопераційних ускладнень, прискорює відновлення нюху та покращує якість життя.

2. Deviated nasal septum (DNS) is a wide-spread pathology observed in 75.0–89.2 % of all the people and leads to disturbed nasal breathing, chronic rhinitis, pathology of the paranasal sinuses, auditory tube and middle ear, inflammatory diseases of the pharynx, larynx, and lower respiratory tract, olfactory dysfunction (OD) in the form of hyposmia or anosmia, emotional stress, depression, and poor quality of life. The purpose of the study is to improve the effectiveness of diagnosis and treatment of patients with deviated nasal septum and olfactory dysfunction based on the use of surgical methods (endoscopic septoplasty, conchotomy) and cell therapy with platelets automesoconcentrate. Scientific novelty of the obtained results. The frequencies of variants of the olfactory fossa within the framework of the Keros classification were studied in patients with DNS and OD, patients with DNS and OD who had COVID-19, DNS + K19 induced OD that important for preoperative planning of endoscopic septoplasty volume and prevention of the ethmoid bone lateral lamella penetrating. It was established that 52.3 % of patients with DNS + K19 induced OD have an olfactory pit of type III according to the Keros classification, a large olfactory pit can be a favorable factor in the pathogenesis of post-infectious olfactory dysfunction. Practical significance of the obtained results. An algorithm for complex diagnosis of the functional and anatomical state of the olfactory analyzer in patients with DNS with OD, DNS with K19 induced OD based on the use of the saccharin test, the Sniffin' Sticks test system, anterior active rhinomanometry (AARM), cone-beam computed tomography (CBCT), magnetic resonance imaging (MRI) and endovideoscopy was developed. The diagnostic and treatment algorithm “clinical examination + Sniffin' Sticks test + saccharin test + AARM + MRI + CBCT + endovideoscopy + endoscopic septoplasty (“autocartilage” implant)/conchoplasty + PAMC cell therapy + monitoring □ Sniffin' Sticks test + gustometry + saccharin test has been developed + AARM + MRI + CBCT + endovideoscopy”. The objective diagnostic criteria have been determined based on the data of the complex clinical and instrumental examination, which allows to evaluate the changes in patients after septoplasty. The method of obtaining PAMC by double centrifugation of the patient's blood, cryoactivation during cryopreservation, defrosting and double centrifugation of the lysate product has been developed. The use of PAMC after septoplasty significantly reduces the frequency of postoperative complications, accelerates the recovery of smell and improves the quality of life.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U100260

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Tsepkoenko A., Pukhlik S. Olfactory dysfunction in coronavirus disease // Otorhinolaryngology. – 2021. – №3(4). – P. 94-102
- Цепколенко О.В. Нюхова дисфункція: поширеність, діагностика та лікування // Оториноларінгологія. – 2021.- №6. – С.74-86.
- Tsepkoenko A. V. Olfactory dysfunction and olfactory bulb volume in patients with deviated nasal septum // Radiation Diagnostics, Radiation Therapy. – 2021- № 4(12). – P.7-11
- Tsepkoenko A.V. Identification of the olfactory fossa in patients with deflected septum before septoplasty // Radiation Diagnostics, Radiation Therapy. – 2023;14(1):7-14.
- О. В. Цепколенко, С. М. Пухлік. Викривлення носової перетинки та нюхова дисфункція: септопластика та аутомезоконцентрат тромбоцитів // Офтальмологічний журнал. 2023. № 4 (513). –С.41-47

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100260

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пухлік Сергій Михайлович
2. Serhiy M. Pukhlyk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7196-9642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Василь Іванович
2. Vasyl I. Popovych

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2898-8474**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівський медичний інститут»**Код за ЄДРПОУ:** 32893200**Місцезнаходження:** вул. Патона, буд. 22-а, Львів, 79040, Україна**Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Заболотна Діана Дмитрівна
2. Diana D. Zabolotna

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3578-7996**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка АМН України**Код за ЄДРПОУ:** 01022870**Місцезнаходження:** , Київ, 03057, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Академія медичних наук України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Академічний**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Деева Юлія Валеріївна
2. Yuliia V. Dieieva

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.19**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0552-1254**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02020787

Місцезнаходження: , Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дедикова Ірина Володимирівна

2. Iryna V. Dyedykova

Кваліфікація: д.філософ, доц., 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5036-7690

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заклучні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Євчев Федір Дмитрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Євчев Федір Дмитрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кашенко Ольга Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна